

BESZÁMOLÓ A KÖNYVTÁR, AMI ÖSSZEKÖT PROGRAMRÓL

Páratlan szakmai tapasztalatban és élményben volt részem Budapesten, a *Könyvtár, ami összeköt* program keretében. A hagyományossá vált, immár nyolcadik alkalommal, az Országgyűlés elnöke által meghirdetett pályázatról az EKE-értésítések révén tudtam, Ásványi Ilonának (Pannonhalmi Főapátsági Könyvtár) és Villám Juditnak (OGYK, Budapest) köszönhetően. Munkatársaim bátorítására, az intézmény vezetőségének támogatásával hoztam meg a döntést és állítottam össze a dossziémat új könyvtári ismeretek szerzésében és hivatásbeli kapcsolatok kialakításában bizakodva.

2003-tól dolgozom a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet könyvtárában, de sajátos családi körülményeim miatt nem vágtam neki a nagyvilágnak. Az MKE Somogy Megyei Szervezetének, valamint a Kaposvári Megyei és Városi Könyvtár együttműködésével Zamárdiban megszervezett drámapedagógiai képzésre sikerült eljutnom 2001-ben, előző munkahelyem könyvtáros és kultúrszervezői tevékenysége alatt. Így hát sürítményként kaptam a stipendium elnyerésével a könyvtári ismeretözhöz, élményrengeteghez, látnivalóhoz, új arcokhoz és nevekhöz, amit a tervezet kínált, illetve meglepetésként tartogatott.

A programfelelős Redl Károly, Villám Judit és Maltsik Balázs összefogása a közös cél érdekében példaértékű és lenyűgöző volt, hivatástudatukkal, a számottevő szakmai tapasztalat biztosításával, pontosságukkal, szolgálatkészségükkel együttvéve. Kellő komolysággal, tapintattal, lelkiismeretesen és jó humorral fűszerezve végezték a rájuk bízott feladatot. Az összekovácsolódott, együttműködés nehézségein túljutott munkaközösség jól bejáratott rendszerben szorgoskodott a 16, illetve alkalmanként a muzeológusokkal is kiegészült 26 fős csapat körül. Nyolc határon túli

könyvtáros (Újvidékről és Kárpátaljáról 1-1, Felvidékről 2, Erdélyből 4) és két magyarországi ösztöndíjas mellett hat budapesti delegált volt jelen. A muzeológusok között volt 2 szlovákiai, 4 erdélyi és 4 budapesti szakember.

A hónap első két napja a résztvevők kapcsolatteremtésére összpontosult, a pályamunkák ismertetéséről, intézményeink és tevékenységeink bemutatásáról szólt. A következő hetekben tartalmas, változatos és mozgalmas, napi 8 órás program várt a magyarországi könyvtári rendszer jelentős és minőséget képviselő budapesti intézményeinél (Országház, OGYK, Országgyűlési Múzeum, OSZK, MTA, KSH, ELTE, OIK, OPKM, NKE, Magyar Könyvtárosok Egyesülete, Könyvtári Intézet).

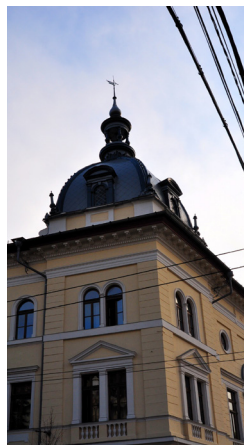
A szervezők hétvégékre és az állami szabadnapokra is lehetőséget kínáltak, egész napos kiszállásokat ütemeztek be kiemelkedő nyilvános, szakkönyvtárak – köztük egyházi gyűjtemények – múzeumok állományának, tevékenységeinek megismerése mellett helytörténeti ismeretek gyarapításáért, saját szabadiidejük feláldozásával. Az idén Pannonhalmára, Győrbe, Lakitelekre, Kecskemétre, Egerbe és Szentendrére jutottunk el.

Különböző kiállítások és három nagyszabású, sokszínű, új ötleteket bemutató, gondolatokat tovább görgető, felelősségteljes szakmai irányokat is megjelölő konferencia tarkította a programot: az Országgyűlés által, Tisza István halálának 100. évfordulójára szervezett történettudományi konferencia, az Országgyűlési Könyvtár (OGYK) 150 éves évfordulója és a VIII. Magyar könyvtárosok világtalálkozója az OSZK és OGYK együttműködésében, amelyet a Corvina-kiállítás koszorúzott Zsupán Edina tárlatvezetésével.

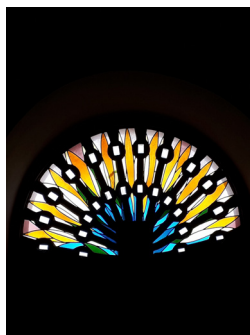
A sok esemény számtalan tapasztalatából csupán néhányat említenék. A program otthonául szolgáló, rejtelmeket sejtető Országházban való tájékozódás kihívást jelentett, de annál könnyebb volt betekintést nyerni a Közgyűteményi és Közművelődési Igazgatósághoz tartozó szervezeti egységek: a jog- és történezhallgatók tanulmányait, de elsősorban az országgyűlési képviselők munkáját segítő OGYK működésébe, gyűjteményszervezésébe, olvasószolgálatába, digitalizáló feladatkörébe. Emellett a Képviselőtájékoztatási Központ és a Képviselői Információs Szolgálat feladatköre és az Országház Könyvkiadó tevékenysége is feltárult előttünk.

A hétfégi kiszállások alkalmával meggyőződtem, hogy az egyedi kulturális örökséget hordozó egyházi bibliotékák éppúgy tevékeny tagjai a könyvtári berkeknek, mint a megyei könyvtárak, amelyek a közgyűjtemény-használók körében erős hatást fejtenek ki azok aktív olvasókká való nevelésében korosztálytól függetlenül, odafigyeléssel, következetességgel és némi ötlettel, pont úgy, mint a családban. Közintézményi körökben is kicsi korban kell megbarátkoztatni a gyerkőcöket a könyvvvel. Felgyorsult életvitelünkben a gyermekeim könyv mellett ücsörögni csak a munkahelyemen látnak, mégis örömmel kuporognak tanulás után az ágyon és ugranak be könyvesházakba böngészni, vagy kunyerálnak időt villanyoltás előtt a könyvfaláshoz, mint apró korukban, amikor a leghosszabb mesét választották ki, hogy végtelennek tűnjön az olvasás.

Mindenütt sok különleges könyvtári csemegét tártak eléink a nemzeti vagyon részeként egyedi dokumentumokat is őrző, bemutató, használó, gyarapító intézmények. Az emberi korokat túlélő könyvek illatához hozzá vagyok szokva, de a lelkes előadásmód, dokumentum-ínyencségek látványa, az azokhoz fűződő kutatás részletei egyediek és érdekfeszítőek voltak. Jó volt látni azok ámulatát, akik ilyen régiségek közelébe nem férkőztek eddig. Hát még azt az elégedettséget a könyvtári minősítések révén, amivel az intézmények és kollégák büszkélkedhetnek! Tekintélyes kóstolóban volt ré-

Fotó: ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár

szünk elképzelések és megvalósítások terén. Az egyszerű és egyszerű ötletek mind alapos és rendszeres munka eredményei. Az általunk meglátogatott, többretű kulturális munkát művelő fellegvárak valóban a többször is hangoztatott 3I jellemzi: az információ, az innováció és integráció. A páva, a megújulás és hit szimbólumaként nemcsak a panonhalmi Éden kapuját kellene díszítse. A könyvtárvezetők hozzáállása, hivatástudata bátorító jellegű: igazi csapattársakként dolgoznak és értékelik a kezük alá dolgozók, velük együtt, közös cél érdekében többretű, különböző tevékenységeket lebonyolító munkáját. Rálátásunk nyílt a Könyvtári Intézet munkájára és a magyarországi könyvtári rendszerre.

Az előadások alatt, látogatásokkor szembesültem azzal, hogy mi mennyire megrekedünk az alapoknál, létfenntartásunkban, az őrzés/tárolásnál és dokumentum-szolgáltatásnál; hogy elbújunk (részben jogosan) és a médiában sem vagyunk jelen; hogy csenevész a stratégiánk, vagy egyáltalán nem létezik, és szervezettebben kell ügyködni; nincs motiváció, konfliktuskezelés, önképzésre, kezdeményezésre való hajlam. Ugyanakkor megerősödtem abbéli tudatomban, hogy teológiai szakkönyvtárunkban nem haladunk rossz úton az általunk babusgatott olvasóteremrendezésben, adatbázisfejlesztésben és a személyes viszony fenntartása terén sem a digitalizálást sürgető, elgépiesedett világban.

A halmozódott új könyvtári szakismeretek mellett helytörténettel, kultúrtörténeti érdekességekkel és személyes kapcsolatokkal is gazdagodtam, és megbizonyosodtam egy alaposan átgondolt, igényesen megszervezett, gördülékenyen működő programról, amelyet másoknak örömmel ajánlok figyelmébe.

Köszönet a szervezőknek a lehetőségek megteremtéséért és őszinte tisztelet az alapos szervezésért! Isten áldása legyen a programszervezők, a programban szolgáltatókként és befogadókként résztvevők életén, munkáján és kitartásán!

Bak Ágnes

Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet Könyvtára

A fotókat Bak Ágnes, Smidt Veronika,

Sutóczky Kinga és Villám Judit készítették.